

Nr 243.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avlöning av viss krigspolispersonal; given Stockholms slott den 26 april 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 april 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med cheferna för social- och finansdepartementen anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld:

Enligt gällande mobiliseringsplaner skall vid mobilisering upprättas en särskild krigspolisorganisation. Vissa polisgrupper, bestående av särskilt kvalificerad polispersonal, skola därvid tilldelas högkvarteret och armékårstaberna. De polismän, som erfordras för denna tjänstgöring, uttagas på anmodan av vederbörande militära myndighet bland personalen vid vissa av rikets större poliskårer. Uttagningen verkställs av chefen för vederbörande kår. De uttagna polismännen tilldelas viss militär tjänsteställning (lika med officer för kommissarie och underofficer eller furir för annan polisman). Tjänstgöringen består i vanlig polistjänst, huvudsakligen kriminaltjänst. Polismännen bära som regel icke militär uniform. Tjänstgöringen fullgöres

oavsett huruvida vederbörandes årsklass — om han är i värnpliktsåldern — är inkallad. Därest den tjänstgörande icke varit uttagen till krigspolis, skulle han såsom värnpliktig ha åtnjutit uppskov tillsvidare med krigstjänstgöring på grund av sin anställning vid polisen.

Några för ifrågavarande personalkategori avpassade bestämmelser angående avlöning under den militära tjänstgöringen finnas icke. En tillämpning av krigsavlöningsreglementets bestämmelser om avlöning av värnpliktiga — för dem, som äro i värnpliktsåldern — leder till missgynnande av krigspoliserna i förhållande till deras icke uttagna kamrater. För det fall, att den uttagne icke är krigstjänstskyldig, skulle han enligt krigsavlöningsreglementet avlönas såsom om han varit vid krigsmakten fast anställd. Därest han, såsom torde vara regel, får under militärtjänstgöringen behålla viss del av sin civila lön, skulle på detta sätt en betydande löneökning kunna uppkomma.

I 3 § 1 mom. krigsavlöningsreglementet stadgas, att för civil anställningshavare i statens tjänst, vilken vid mobiliserad del av försvarsväsendet placeras i befattning med arbetsuppgifter motsvarande dem, som åligga honom i fredstid, de i fred gällande avlöningsbestämmelserna jämte de ytterligare föreskrifter, som kunna varda meddelade, skola tillämpas.

I särskild skrivelse den 22 januari 1940 har *överbefälhavaren över rikets försvarskrafter* -- med förmälan, att *chefen för armén* icke hade något att erinra mot förslaget — hemställt, att krigspolispersonal under tjänstgöring vid mobiliserad del av försvarsväsendet måtte i avlöningshänseende jämsställas med sådan i statens tjänst varande personal, som avses i 3 § 1 mom. krigsavlöningsreglementet.

Arméförvaltningens civila departement har i utlåtande den 23 februari 1940 yttrat, att det syntes angeläget, att ifrågavarande personal under fullgörande av krigspolistjänst komme i åtnjutande av enahanda avlöning som under fullgörande av ordinarie polistjänst. Departementet har därvid ifrågasatt, huruvida icke efter överenskommelse med vederbörande polismyndighet personalen ifråga utan anknytning till krigsavlöningsreglementet lämpligen borde för krigspolistjänsten åtnjuta avlöning av den myndighet, hos vilken vederbörande vore anställd, enligt de för myndigheten gällande bestämmelserna. Ersättning härför borde utgå till polismyndigheten av statsmedel i förhållande till den tid, krigspolistjänst utförts. En sådan anordning skulle överensstämma med den, som tillämpades för avlöning åt polismän, vilka enligt Kungl. Maj:ts förordnande skulle av stad tillhandahållas såsom statspolis.

*Departements-
chefen.*

Av vad förut anförts torde framgå, att tillämpningen av krigsavlöningsreglementet å krigspolisen vid högkvarteret och armékårstaberna leder till icke önskvärda ojämnheter och orättvisor i avlöningshänseende. Att såsom arméförvaltningens civila departement föreslagit göra de kommunala avlöningsbestämmelserna tillämpliga å krigspolisen torde dock icke heller innebära någon fullt tillfredsställande lösning av denna personals lönefråga.

En konsekvent tillämpning av civila avlöningsbestämmelser försvåras bland annat därav, att inkvartering och förplägnad för personalen av praktiska skäl måste anordnas genom kronans försorg. En anordning, som samtidigt tillgodoser såväl personalens skäliga anspråk som de militära synpunkterna, torde kunna vinnas därigenom, att krigsavlöningsreglementet i princip göres tillämpligt å personalen i fråga — varmed följer rätt till inkvartering och förplägnad — men att i stället för månadslön enligt krigsavlöningsreglementet personalen tillerkännes ersättning för mistade löneförmåner av sin civila polistjänst. Undantag torde därvid böra göras för vikariatsersättning och särskilda ersättningar av traktamentsnatur ävensom beklädnadsersättning i sådana fall, då staten sörjer för personalens beklädnad. Med hänsyn till att krigspolis inkallats till tjänstgöring redan i början av december 1939 torde böra stadgas, att ersättning för mistade löneförmåner må kunna utgå retroaktivt från och med den 1 december 1939. En konsekvens härav torde bliva, att i sådana fall, då kommun icke tillämpat vederbörliga bestämmelser om löneavdrag under militär tjänstgöring utan betalt polismännen full lön, kommunen av staten erhåller gottgörelse för vad som skulle hava utbetalts i ersättning för mistade löneförmåner, därest avdragsbestämmelserna tillämpats. Jag förutsätter därvid, att polispersonalen i fråga om rätt att under militärtjänstgöringen bibehålla lön från kommunen likställes med värnpliktiga.

Bemyndigande för Kungl. Maj:t att utfärda avlöningsbestämmelser av nu angivna innehåll torde böra utverkas av riksdagen.

Vid genomförande av den här ifrågasatta anordningen skulle avlöningsförhållandena för den till krigspolistjänstgöring inkallade personalen i princip ordnas efter samma grunder som vid tillämpning av den s. k. minimiregeln gälla för statsanställd civil personal vid militär tjänstgöring såsom beställningshavare i reserven m. m. Därest ändrade bestämmelser av restriktiv art skulle komma att genomföras i fråga om sistnämnda personal, böra motsvarande jämkningar ske jämväl beträffande krigspolisen.

Under åberopande av det anförda och då proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen torde kunna avlätas utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tiden gått till ända, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda bestämmelser om avlöning under mobilisering av krigspolispersonal vid högkvarteret och armékårstab i överensstämmelse med vad i det föregående angivits.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Nils Kinnander.